

Forsvarsdepartementet

Postboks 8126 Dep
0032 OSLO

NATIONAL POLICE DIRECTORATE

Deres referanse:
2015/3444

Vår referanse:
201603848-7 008

Sted, Dato
Oslo, 06.01.2017

**HØRINGSSVAR - FORSLAG TIL FORSKRIFT OM KONTROLL MED
INFORMASJON INNHEMTET VED BRUK AV LUFTBÅRNE SENSORSYSTEMER**

Det vises til departementets høringsbrev- og notat i ovennevnte sak. Høringsfristen utløper 6. januar 2016.

Det følger av høringsnotatet at forskriften skal erstatte gjeldende forskrift om fotografering mv. fra luften og kontroll av luftfotografier og opptaksmateriale fra luftbårne sensorsystemer (luftfotograferingsforskriften).

Formålet med forslaget til forskriften er å tilpasse regelverket til den teknologiske og samfunnsmessige utviklingen, samt legge til rette for større tilgang til geografisk informasjon og bedre informasjonsflyt innen for det som er sikkerhetsmessig forsvarlig. Etter Politidirektoratets syn fremstår forslaget å ivareta disse formålene.

Når det gjelder behov for regulering knyttet til ikke-militære skjermingsverdige objekt, for eksempel politiets skjermingsverdige objekt, forstår vi det slik at dette foreslås å falle innenfor anvendelsesområdet til forslag til *lov om opptak og bruk av informasjon om skjermingsverdige objekter, militære anlegg og områder, og bunnforhold*. Det vises her til departementets høring om denne loven, med høringsfrist 7. februar 2017.

Den aktuelle forskriften vil være hjemlet i midlertidig lov av 7. august 2015 nr. 83 om beskyttelse av og kontroll med geografisk informasjon av hensyn til rikets sikkerhet § 2, som trer ut av kraft 1. oktober 2017. Etter Politidirektoratets syn kunne det vært en fordel om ny lov, jf. nevnte høringssak ovenfor, hadde vært vedtatt før en iverksatte forskriftsarbeid eller fastsetter forskrift med grunnlag i en midlertidig lov. Det ville kunne gitt et bedre grunnlag for et mer helhetlig forskriftsverk, fremfor fragmentariske delforskrifter.

Politidirektoratet vil i det følgende knytte noen få merknader til noen av bestemmelsene i forskriften.

Merknader til forskriftens § 1 Virkeområdet

I forslaget til § 1 annet ledd er det gjort unntak for opptak som knytter seg til Forsvarets egen virksomhet, utført av Forsvaret selv. Politiets behov er ikke behandlet i høringsnotatet. Politiet

Politidirektoratet

vil således være undergitt forskriftens krav til varsling eller søknad til NSM der det er tale om andre sensorsystemer enn fotosensorer, eller bruk av fotosensorer ved eller over restriksjonsområde der det er fastsatt særlig forbud mot slik bruk.

Politidirektoratet vil peke på at politiet, for å ivareta eget ansvar og oppgaver, kan ha behov å benytte luftbårne sensorsystemer i politioperasjoner. For eksempel i operasjoner for å forebygge, avverge eller stanse kriminalitet, kan det i tidskrisiske tilfeller, der de militære anlegg og områder ikke er direkte berørt, ikke utelukkes at politiet vil ha behov for å benytte luftbårne sensorsystemer utenfor, ved eller over restriksjonsområder.

Data innsamlet med luftbårne sensorsystemer vil kunne være viktig informasjon i en politioperasjon, også i tilfeller der både politiet og Forsvaret deltar i situasjonshåndteringen/operasjonen. At det er tale om informasjon underlagt sikkerhetslovgivningen, kan Politidirektoratet ikke se vil innebære noen nevneverdig utfordring all den tid politiet har sikkerhetsklarert personell og systemer for å håndtere sikkerhetsgradert informasjon, jf. forskriftsutkastet § 10.

Det er ønskelig med en unntaksbestemmelse for politiet for søknadsprosess og godkjenninger etter Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) sine krav og muligheten for politiet å innhente informasjon i restriksjonsområder under politioperasjoner – også i det avvergende sporet. Alternativt at det åpnes for at politiet kan få tillatelser med lengre gyldighetstid uten å være begrenset til det enkelte oppdrag. Dette alternativet fremstår imidlertid som en mindre god løsning.

Nødvendig varsling og orientering av Forsvaret vil i det enkelte tilfelle bli ivaretatt gjennom etablerte kanaler mellom politiet og Forsvarets operative hovedkvarter (FOH).

Merknader til forskriftens § 5 *Bruk av luftbårne fotosensorer*

Det følger av bestemmelsens første ledd at luftbårne fotosensorer kan benyttes fritt utenfor fastsatte restriksjonsområder. Etter Politidirektoratets syn fremgår det tilstrekkelig klart av forslaget til § 7 første ledd at bruk av luftbårne fotosensorer *utenfor* restriksjonsområder ikke er undergitt begrensninger etter forskriften. Det vises her til at bruk av fotosensorer utenfor restriksjonsområde ikke i noe tilfelle foreslås underlagt krav om tillatelse fra NSM. Forslaget til § 5 første ledd kan det derfor fremstå overflødig.

I en forskrift som er avgrenset til å ivareta beskyttelsesbehov for militære anlegg og områder, er det i tillegg uheldig å angi helt generelt og upresist at bruk av luftbårne fotosensorer er tillatt utenfor restriksjonsområder. Forslaget til § 5 første ledd tar ikke høyde for eventuelle begrensninger for bruk av luftbårne sensorsystemer fastsatt i annet regelverk som skal ivareta samme eller andre formål og hensyn.

Politidirektoratet foreslår derfor at forslaget til § 5 første ledd strykes, og i § 5 annet ledd som blir nytt første ledd strykes "også".

Dersom forskriftsutkastet § 5 første ledd ikke tas ut, må det inntas en presisering i § 5 første ledd som klargjør at bruk av luftbårne fotosensorer utenfor restriksjonsområder ikke krever tillatelse etter § 7.

Med hilsen

Kristine Langkaas
Seksjonssjef

Olav Kjetil Moe
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.